

Sygn.akt. II AKa 387/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 grudnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie w Wydziale II Karnym w składzie:

Przewodniczący: SSA Maria Mrozik - Szykiel /spr/

Sędziowie: SSA Rafał Kaniok

SSA Marzanna Piekarska-Drażek

Protokolant: st.sekr.sąd. Marzena Brzozowska

przy udziale prokuratora Jacka Pergałowskiego

po rozpoznaniu w dniu 4 grudnia 2013 r.

sprawy M. D.

oskarżonego o czyn z art. 156 § 1 pkt 2 kk

z powodu apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 5 lipca 2013 r. sygn. XII K 258/12

1/.zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że przyjmuje, iż oskarżony M. D. działał w zamiarze ewentualnym i orzeczoną karę pozbawienia wolności obniża do 3 (trzech) lat i 6 (sześciu) miesięcy;

2/.na mocy art. 63 § 1 kk na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zalicza oskarżonemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie

od dnia 4 grudnia 2011 r. do dnia 4 grudnia 2013 r.;

3/.w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

4/.zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, wydatkami obciążając Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z dnia 5 lipca 2013 r. sygn. XII K 258/12 uznał oskarżonego M. D. za winnego tego, że w dniu 4 grudnia 2011 r. w W. przy (...) 18 spowodował u P. P. ciężki uszczerbek na zdrowiu w postaci choroby realnie zagrażającej życiu w ten sposób, że zadając mu trzy pchnięcia nożem spowodował u niego dwie rany klute jamy brzusznej, w tym jedną zlokalizowaną w śródbrzuszu po stronie lewej z wytrzewieniem (tj, przemieszczeniem na powłoki) pętli jelita cienkiego oraz w obrębie lewego nadbrzusza przyśrodkowo z kanałem penetrującym do okolicy pogranicza żołądka i dwunastnicy bez uszkodzeń w zakresie narządów wewnętrznych oraz ranę kłutą okolicy lewej pachy nie penetrującej jam ciała bez uszkodzeń dużych naczyń krwionośnych, tj. czynu z art. 156 § 1 pkt 2 kk i za to na podstawie tego przepisu skazał go na karę 4 lat pozbawienia wolności;

na podstawie art. 46 § 2 kk orzekł od oskarżonego na rzecz pokrzywdzonego nawiazkę w kwocie 3000zł;

na podstawie art. 63 § 1 kk na poczet orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności zaliczył okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 4 grudnia 2011 r. do dnia 5 lipca 2013 r;

orzekł o dowodach rzeczowych, zwolnił oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych.

Powyższy wyrok zapadł w ramach zarzutu stawianego oskarżonemu w akcie oskarżenia, tj. o czyn z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 148 § 1 kk w zb. z art. 156 § 1 pkt 2 kk w zb. z art. 159 kk w zw. z art. 11 § 2 kk.

Apelacje od tego wyroku wniósł obrońca oskarżonego zarzucając obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść wyroku, tj. art. 410 kpk i art. 7 kpk polegająca na przyjęciu przez Sąd I instancji, że oskarżony dopuścił się przypisanego mu czynu w zamiarze bezpośrednim w sytuacji, gdy prawidłowo zgromadzony i oceniony przez sąd materiał dowodowy jednoznacznie wskazuje na działanie oskarżonego z zamiarem ewentualnym spowodowania u pokrzywdzonego ciężkiego uszczerbku na zdrowiu.

W konkluzji apelacja wnosi o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez przyjęcie, że oskarżony dopuścił się przypisanego mu czynu w zamiarze ewentualnym i w konsekwencji wymierzenie mu za czyn przypisany kary 2 lat pozbawienia wolności.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja zasługuje na uwzględnienie.

Apelacja nie kwestionuje ustaleń faktycznych Sądu Okręgowego w zakresie przebiegu zdarzenia, a i Sąd odwoławczy nie znalazł podstaw do korekty wyroku w tej części. Skarżący – pomijając błędnie sformułowany zarzut apelacji – de facto nie zgadza się z ustaleniami stanowiącymi podstawę zaskarżonego wyroku odnośnie zamiaru oskarżonego M. D. uważając, iż niezasadne jest stanowisko Sądu I instancji, iż oskarżony działał z zamiarem bezpośrednim.

Odwołując się do wskazanych w uzasadnieniu wyroku okoliczności ustalonych przez Sąd I instancji skarżący uważa, iż oskarżonemu można przypisać jedynie działanie w zamiarze ewentualnym. I to stanowisko należy podzielić, bowiem rzeczywiście z rozważań Sądu Okręgowego w tym zakresie nie można wysnuć jednoznacznego wniosku odnośnie działania oskarżonego w zamiarze bezpośrednim. Z jednej strony Sąd ten wskazuje okoliczności, które winny być uwzględnione przy ustalaniu zamiaru oskarżonego, a z drugiej strony brak jest takiej analizy tychże okoliczności i w konsekwencji ustaleń, które pozwoliłyby na stwierdzenie, że oskarżony chciał spowodować u pokrzywdzonego P. P. ciężki uszczerbek na zdrowiu poprzez zadanie jemu ciosów nożem. To, że oskarżony zadał pokrzywdzonemu ze średnią siłą trzy ciosy nożem, w tym dwa w brzuch, czyli w miejsce newralgiczne dla życia i zdrowia, celem uniknięcia zatrzymania go przez pokrzywdzonego w związku z uszkodzeniem mu samochodu – jest bezsporne. Bezsporne też jest, że pokrzywdzony w wyniku działania oskarżonego doznał obrażeń ciała skutkujących chorobą realnie zagrażającą jego życiu.

Sąd Okręgowy rozważając zamiar oskarżonego skoncentrował swoją uwagę na wykazaniu braku możliwości przypisania oskarżonemu czynu zarzucanego, tj. z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 148 § 1 kk, a skoro taką możliwość wykluczył to uznał, że oskarżony swoim działaniem wyczerpał dyspozycję art. 156 § 1 pkt 2 kk., a to że przyjął zamiar bezpośredni w zakresie przypisanego działania wynika z okoliczności uznanych za obciążające.

Analizując rozważania zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku w zakresie zamiaru odnośnie czynu zarzucanego oskarżonemu należy przypomnieć, że zdaniem Sądu I instancji „zadanie pokrzywdzonemu pchnięć nożem miało na celu jedynie spowodowanie zaprzestania przez pokrzywdzonego przytrzymywania go „dalszej pogoni”, oskarżony „miał świadomość skutków jakie niesie za sobą zadawania pchnięć w kierunku innej osoby”, „świadomość”, że w wyniku zadania pchnięć nożem „w kierunku tułowia innej osoby spowoduje ciężkie obrażenia ciała, gdyż ostrze zagłębiając się w ciało ludzkie takie skutki niesie”, że nie można w działaniu oskarżonego „dopatrzyć się (...)

premedytacji, analizowania miejsca, w które pchnięcie okaże się najskuteczniejsze, raczej – biorąc pod uwagę dynamiczność zdarzenia – było to miejsce przypadkowe” (podkr.SA). Przyjmując przy wymiarze kary jako okoliczność obciążającą zamiar bezpośredni w działaniu oskarżonego Sąd ten dalej stwierdził, że oskarżony „miał pełną świadomość swojego przestępczego działania”.

Warto w tym miejscu podnieść, że zamiar popełnienia czynu zabronionego polega na ukierunkowaniu zachowania na osiągnięcie określonego celu i sterowanie tym zachowaniem. Zamiar bezpośredni to nic innego jak chęć popełnienia czynu zabronionego w przeciwieństwie do zamiaru ewentualnego, którego istota polega na tym, że sprawca przewidując możliwość popełnienia czynu zabronionego nie chce go popełnić, ale na popełnienie tego czynu się godzi. Zamiar ewentualny zawsze występuje w związku z jakimś celowym zachowaniem, choćby obojętnym w ocenie prawnie karnej i sprawca realizując swój główny zamiar (cel) przewiduje również realną możliwość popełnienia przestępstwa i na nie się godzi.

Uwzględniając powyższe należy uznać, iż Sąd Okręgowy nie dokonał precyzyjnych i jednoznacznych ustaleń w odniesieniu do zamiaru bezpośredniego w zakresie przypisanego oskarżonemu czynu. Nie wykazał, aby oskarżony chciał spowodować u pokrzywdzonego ciężkie obrażenia ciała, aby ten skutek przedstawiał się jemu jako konieczny. Przyjęta przez Sąd I instancji po stronie oskarżonego „świadomość skutków pchnięć nożem” nie obejmuje ustaleń co do konieczności tych skutków, bowiem świadomość możliwości ich wystąpienia wątpliwości budzić nie może.

Mając powyższe na uwadze apelacja podlegała uwzględnieniu, a ustosunkowanie się do rozważań Sądu Okręgowego celem stwierdzenia, czy odrzucenie zamiaru oskarżonego usiłowania zabójstwa pokrzywdzonego w zamiarze ewentualnym oraz ostateczny kształt wyroku są prawidłowe, wobec kierunku apelacji, staje się bezprzedmiotowe.

Zmiana w zaskarżonej części wyroku skutkować musiała stosownym obniżeniem wymierzonej oskarżonemu kary pozbawienia wolności, bowiem jak wynika z uzasadnienia zaskarżonego wyroku działanie oskarżonego w zamiarze bezpośrednim zostało uznane za okoliczność obciążającą. Uwzględniając okoliczności wskazane przez Sąd Okręgowy przy wymiarze kary oskarżonemu Sąd Apelacyjny uznał, że karą współmierną będzie kara 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, na poczet której z mocy art. 63 § 1 kk zaliczono oskarżonemu okres tymczasowego aresztowania. W tym zakresie nie podzielono wniosku apelacji uznając, że orzeczenie postulowanej przez skarżącego kary byłoby rażąco niewspółmierne w sensie łagodności.

Z powyższych względów Sąd Apelacyjny na mocy art. 437 § 2 kpk orzekł jak w wyroku. Uznając, iż w sytuacji oskarżonego zaistniały przesłanki z art. 624 § 1 kpk zwolniono go, tak jak i Sąd Okręgowy, od ponoszenia kosztów sądowych.